

ENERGIEVERLIES BIJ ENECO

Stel je bent één van de 3.500 werknemers of circa 2 miljoen klanten van Eneco. Dan moet je de afgelopen maanden lijdzaam hebben toegezien hoe het energiebedrijf inzet is geworden van een ongekende machtsstrijd tussen gemeentelijke aandeelhouders, commissarissen en bestuurders.

Vast staat dat Eneco een succesvolle groene strategie heeft ontwikkeld en uitgevoerd. Het besluit vorig jaar van een meerderheid van de 53 gemeenten om Eneco te privatiseren, zou deze strategie echter in gevaar kunnen brengen. Belofte dat bij de selectie het duurzaamheidsprofiel van een koper een belangrijk criterium zou zijn, stelden de bedrijfstop van Eneco niet gerust. Optimalisatie van de verkoopopbrengst leek voor de aandeelhouders belangrijker dan duurzaamheidsgaranties. Daar tegenover staat dat het voor de aandeelhouders om serieuze bedragen gaat. En een extraatje kunnen gemeenten altijd wel gebruiken.

Aangevoerd door de gemeente Rotterdam (32%), verwijten de gemeenten topman Jeroen de Haas dat hij de privatisering van Eneco te veel zou frustreren en - met het oog op behoud van bestuursautonomie - zou aansturen op een beursgang. Ook waren de gemeenten geïrriteerd dat de commissarissen niet of nauwelijks tegenwicht wilden bieden aan de bestuursvoorzitter. Onderling wantrouwen tussen de organen van de vennootschap bepaalde vervolgens de verhoudingen. De spanningen liepen zover op dat de aandeelhouders in december vorig jaar dreigden het vertrouwen in de raad van commissarissen (RvC) op te zeggen.

Tijdens de daaropvolgende mediation tussen aandeelhouders en de RvC kon worden voorkomen dat de gemeenten hun dreigement daadwerkelijk uitvoerden. Maar wat aanvankelijk leek op een succesvolle beslechting van het geschil, leidde al snel tot een wisseling van allianties. Dat werd de aanleiding voor een nieuw conflict.

Tijdens de mediation hadden Edo van den Assem, de voorzitter van de RvC, en enkele aandeelhouders niet

alleen hun onderlinge geschil opgelost, maar tevens verregaande afspraken gemaakt over het vervolg van het verkoopproces en over inspraak van de aandeelhouders bij bepaalde investeringsbeslissingen. Het bestuur van Eneco was maar beperkt bij de mediation betrokken; de bestuurders voelden zich gepasseerd en vonden de afspraken te ver gaan. De commissarissen moesten weer op afstand en Van den Assem kon bemoeienis met het verkoopproces beter aan een andere commissaris overlaten.

Kort daarop werd topman De Haas de wacht aangezegd. Die stapte vervolgens in april van dit jaar op. De COR was hierover op zijn beurt verbolgen, vond dat sprake was van een “verkapt” ontslag. De COR vond ook dat hij met de aanstelling van de nieuwe topman, Ruud Sondag, voor een voldongen feit was geplaatst.

Hierop heeft de COR een enquêteprocedure gestart bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam. Naar het oordeel van de Ondernemingskamer zijn er gegronde redenen om te twijfelen aan het gevoerde beleid bij Eneco. Er wordt een onderzoek gelast naar het beleid en de gang van zaken van Eneco.

Scherper nog oordeelt de Ondernemingskamer over de wijze waarop De Haas is ontslagen. De Ondernemingskamer spreekt over “uitholling” van de medezeggenschap. Ook bij de benoeming van de nieuwe topman Sondag is de COR ten onrechte gepasseerd.

Het lijkt erop dat Van den Assem als hoofdverantwoordelijke wordt aangewezen voor de machtsstrijd bij Eneco. Hij is moet per direct plaatsmaken voor een onafhankelijke vervanger. Van den Assem is daarop per direct teruggetreden.

Het is nu wachten op de uitkomsten van het onderzoek. Ook al is het energiebedrijf ontegenzeggelijk een succesvolle duurzame onderneming, zo lang de vuile was nog fier in de wind hangt te wapperen, kan geen sprake zijn van een geslaagde privatisering of beursgang. En dan heeft niemand iets gewonnen.

Hugo Reumkens is advocaat en partner bij Van Doorne NV. Hij schrijft deze column op persoonlijke titel. Reacties: reumkens@vandoorne.com

